

WIRTHNÉ DIERA BERNADETT

„FEKETE HOLLÓK”

A KÁDÁR-RENDSZER VÉLT VAGY VALÓS ELLENFELEI: A KATOLIKUS KISKÖZÖSSÉGEK

A „Fekete Hollók” ügy a Kádár-korszak legnagyobb egyházellenes rendőrségi akciója. 1957-58-tól az „egyházi reakció” elhárításával foglalkozó alosztály több száz római katolikus papot, volt szerzetest, apácát és főként a fiatal generációhoz tartozó hívüket vette megfigyelés alá. Az egymással kis közösségekben kapcsolatot tartó, együtt olvasó, vitatkozó, közös hitéletet élő csoportokra 1961-ben az állambiztonság gyorsan és határozottan csapott le, több százuknál tartottak házkutatást és sokukat letartóztatták, akiket azután szervezkedés vádjával többéves börtönre ítélték. A katolikus egyház megtörésére irányuló utolsó nagy nekirugaszkodás tökéletesen illeszkedett az egyház társadalomból való kiszorításának folyamatába.

Az 1961-es házkutatások során lefoglalt bűnjeltek. A vád szerint ezeken az írógépeken készítették el a különböző „illegális” jegyzeteket és brosúrákat, amelyeket a nevelés során használtak.

A Magyar Katolikus Egyház helyzete a második világháborút követően alapjaiban változott meg. A nemzetközi kapcsolatok átrendeződése, a kialakuló kétpólusú világrend, a Magyarországon állomásozó szovjet csapatok jelenléte és bizonyos baloldali politikai erők működése kezdetétől fogva konfliktusokat gerjesztett a katolikus egyházzal. Az állam és az egyház szeparációját hirdető új hatalom számos olyan intézkedést hozott, amely évszázados hagyományokat számolt fel, ezért az 1945 és 1948-49 közötti évek az egyház számára folyamatos visszaszorulást hoztak, annak ellenére, hogy tömegbázisa ekkor még jelentős méretű volt. Gazdasági alapjait a földosztás gyengítette meg, egyesületeinek betiltása társadalmi beágyazottságát számolta fel, iskoláinak államosítása pedig megfosztotta a fiatalok nevelésének lehetőségétől.

Az állam és az egyház szétválasztása nem a felek tárgyalása és megállapodása révén következett be, hanem diktátumszerűen, a realitások figyelembevétele nélkül. A hatalomban lévők között győzött az a – kommunista párt által képviselt – törekvés, amely az egyházak társadalmi szerepvállalásának teljes visszaszorítását kívánta. Ezzel a folyamattal párhuzamosan az egypártrendszer kiépítésére törekvő kommunisták egymás után törték meg és számolták fel ellenfeleiket. Nem kerülhettek el sorsukat a nekik ellenálló egyházak vezetői és tagjai sem.

A TULÉLÉS LEHETŐSÉGEI

A hatalom irányából érkező nyomás egyre nehezebbé tette a katolikus egyház helyzetét, 1948-ban letartóztatták Mindszenty József esztergomi érseket, akit koncepció perben életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélték. A püspöki kar ezután még igyekezett ellenállni, de 1950-re olyan kényszerhelyzetbe került, hogy aláírta az egyezményt a kommunista állammal. Az állam és az egyház kapcsolata ezzel nem jutott nyugvópontra, a megállapodás után néhány nappal megvonták a szerzetesrendek működési engedélyét, s 1951-ben a kalocsai érseket is koncepció perbe fogták. A negyvenes évek végén, ötvenes évek elején az egyházüldözés a püspökök és papok ellen volt a leghevesebb, a hatalom alkalmazta azt a bibliai elvet, hogy „megverem a pásztorot és szétszednek a nyáj juhait” (Mt 26,31).

1949-ben a fakultatív hitoktatás bevezetése gyakorlatilag kiszorította a vallásoktatást a gyerekek és fiatalok iskolai életéből. Az ötvenes-hatvanas évekre minimalizálódott az iskolai hitoktatásban részt vevők száma. A kötelező hitoktatást megszüntető rendelet, az azt megelőző, illetve követő lejárató kampány sokakban visszatetszést váltott ki, és jobbnak látták „alternatív” utakat keresni gyermekeik vallásos nevelésére.

A szülői és gyermeki igények hatására az arra vállalkozó lelképásztorok segítségével megindult az iskolán kívüli – az Állami Egyházügyi Hivatal külön engedélye nélküli –, „illegális” hitoktatás. A papok a ministránsok összefogásával, énekkarok szervezésével vagy csupán kis csoportok találkozóival gondoskodtak a gyerekek és fiatalok hitbeli képzéséről. Ez a fajta, alulról induló kezdeményezés az egész ország területén jellemző volt, hiszen mindenhol voltak papok, szerzetesek, több esetben világiak, akik vállalták a kockázatot a következő nemzedék hitbeli neveléséért.

Az iskolán kívüli hitoktatásnak többféle formája alakult ki attól függően, hogy kik vállalták, milyen lehetőségeik voltak vagy kit tekintettek célcsoportnak. Közös volt bennük, hogy kisebb csoportokban, általában családoknál, esetleg a plébánián jöttek össze, s kirándulásokon, téli és nyári táborozásokon tették élményszerűvé a katolikus hitet. A fiatalok nevelésében papok mellett szerzetesek is jelentős részt vállaltak, hiszen több szerzetesrend karizmájához hozzátartozott a katolikus oktatás és nevelés. Miután működési engedélyüket megvonták, személyükben is nemkívánatosak váltak a hatalom számára, de többen közülük az állami tiltás ellenére sem hagyták fel hivatásuk gyakorlásával: maguk köré gyűjtötték és keresztény identitásukban erősítették a rájuk bízottakat.

Lénárd Ödön piarista szerzetes 1960-ban a következőképpen foglalta össze küldetésének lényegét: *„Alaptétel, hogy nem arról van szó, hogy hit-tant tanítani és egy hittananyagot fel-adni a gyerekeknek, hanem a csoport-munkának éppen az a lényege, hogy meg kell teremteni az ő életüket és be-levezetni, belenőttetni őket a keresztény életbe, mert hiszen mindnyájunknak az a bajunk, hogy körülöttünk felrobbantották a keresztény társadalmat és le-vegőtlenül úgy élünk a világban. És ma-gunk között és egymás számára meg kell újra teremtetni, csak szűk körben*

1959. március 16-án készült fotó Werner Alajos atya követéséről. A Regnum Marianum papja kiváló egyházzeneész és karnagy volt, aki megjelenésében Liszt Ferencre emlékeztetett. Letartóztatása után Kodály Zoltán is közbenjárt az érdekében. (fent) 1960. szeptember 2-án készült megfigyelési fotó. Két kispap találkozása azok közül, akiket 1959-ben zártak ki a Központi Szemináriumból, amiért nem mentek el a békepapi gyűlésre. (lent)

Nyári táborozásra induló gyerekek. A csoportok életének kiemelkedő eseményei voltak a táborok, ahol a fiatalok hasonló élményeket szereztek, mint vezetőik a cserkész táborokban.

a maszek alapon, de meg kell teremteni a keresztény társadalmat, ahol az ember jóban van a másikkal, ahol szórakozik, problémákra magyarázatot kap, segítséget kap. Nem egyszerűen csak egy racionális anyag, mert az egy halott anyag lesz a gyerekekben, hanem ahogyan az életet kell kapnia.”

Miközben az egyházi hierarchia tagjait, szerzeteseit egyre-másra érték a hatalom atrocitásai, a fiatalokkal titokban foglalkozók viszonylag nyugalomban dolgozhattak. A politikai rendőrség ugyan folyamatosan megfigyelte és belülről bomlasztani próbálta a kisközösségeket, néhány vezetőt el is ítélték, de az ellenük való szisztematikus fellépésre csak az '56-os forradalom után, 1960–61-ben került sor. Ennek okát a vizsgálati osztály vezetője 1961 októberében így fogalmazta meg: „A klerikális szervezkedések tevékenységéről a politikai nyomozó szervek már az ellenforradalom előtt is rendelkeztek adatokkal, azok realizálásával azonban közvetlen az ellenforradalom után, az ellenforradalmi ügyek felszámolása miatt nem tudtak kellő aktivitással foglalkozni.”

A KÁDÁRI EGYHÁZ-POLITIKA SZORÍTÁSÁBAN

A „Fekete Hollók” ügy a Kádár-rendszer egyházpolitikai gondolkodásának tipikus esete: olyanok ellen foganatosított megtorló intézkedéseket, akik nem egyszerűen megélték, hanem tovább is akarták adni hitüket. Az elnevezést – az akció fedőnevét – az állambiztonság munkatársai adták, jelezve, hogy olyanok ügye, akik a „fekete reakció”, azaz a „klerikális reakció” tagja. A holló elnevezés használatával pedig minden bizonnyal számítottak a madárhoz társuló negatív képzetek erejére és a „halál madara” képének elretentő hatására. A „Fekete Hollók” ügyszőz tartozó emberek letartóztatásával és perbe fogásával mindazokat elérte a hatalom keze, akik a megelőző közel másfél évtizedben kitartottak és nevelték a következő katolikus nemzedéket.

A „Fekete Hollók” fedőnevű ügy a Kádár-korszak legnagyobb rendőrségi

fellépésének tekinthető: 1956 és 1989 között – leszámítva a forradalom megtorlását – nem fordult elő ilyen széles körű és ilyen sok embert érintő rendőrségi akció, mint 1961-ben. Egy ilyen hatalmas intézkedésorozatra fel kellett készülni, ezért az állambiztonság 1960. november 22-én „főpróbát” tartott: házkutatásokat végzett, valamint előzetes letartóztatásba helyezett négy papot, akik a Regnum Marianum mozgalomhoz tartoztak.

A szabadlábon maradtak között gyorsan elterjedt a regnumi atyák elvitelének híre, amellyel az állambiztonság két dolgot is üzent. Egyrészt figyelmeztetés volt minden, gyerekekkel és fiatalokkal foglalkozó egyházi és világi személynek, hogy rájuk is hasonló sors várhat. Másrészt a letartóztatások a bizonytalanság érzését növelték a csoport tagjai és vezetői között, hiszen nem tudták, hogy csak elszigetelt esetről

van-e szó, vagy egy nagyobb szabású akció részeként került sor az őrizetbe vételekre. A rendőrség a tapasztalatokat felhasználva és a kellő előkészületeket megtéve indította el 1961. február 6-án éjjel a „Fekete Hollók” akciót.

AZ ORSZÁGOS HÁZKUTATÁSOK ÉS LETARTÓZTATÁSOK

Az országos akcióban részt vevő rendőrtiszteknek február 6-án különböző helyszíneken tartották meg az eligazítást: Egerben, Pécsen, Szegeden és Budapesten. Közös, összehangolt feladatuk volt, hogy 22.50-kor, egy időpontban tartsanak házkutatásokat, illetve végezzenek letartóztatásokat. Az eligazítás során részletes útmutatást kaptak arra vonatkozóan, mikor kell az adott helyre érkezniük, hogyan kell be-

A „Fekete Hollók” ügyszőz tartozó csoportok közül többen tagjai voltak különböző természetjáró egyesületeknek, mert így feltűnés nélkül találkozhattak, túrázhattak és tarthatták egymással a kapcsolatot.

Megfigyelési fotó a Máttyás-templom előtt. A városnéző csoportot az egyik, a Központi Szemináriumból kizárt kispap kalauzolja. Az operatív tisztek turistának álcázva magukat készítették a felvételt.

hatolniuk, mit kell keresniük, hogyan kell a házkutatási jegyzőkönyvet felvenniük, és mi a teendőjük, miután visszaérkeztek a rendőrségre. A rendőröket felkészítették az őrizetbe vevők lehetséges magatartására, és ennek kapcsán egyénre szabott utasításokat is kaptak.

A kutatások jelenlegi állása szerint február 6-án éjszaka több mint kétszáz helyen tartottak házkutatást, és 78 főt helyeztek előzetes letartóztatásba. A vidéki színhelyek közül kiemelkedtek a nagyobb városok (Eger, Pécs, Szeged), de Pest, Heves és Komárom-Esztergom megye kisebb falvait is elérte a rendőrség keze. A legnagyobb szabású akcióra természetesen Budapesten került sor. Itt 171 operatív tisztet és 48 személygépkocsit igényelt az állambiztonság. Az állomány 141 helyen tartott házkutatást és 61 főt helyezett előzetes letartóztatásba. A pontos számok megállapítása azért is nehézségbe ütközik, mert nemcsak ezen az egy napon történtek kényszerintézkedések, hanem februárban több alkalommal, illetve március és május folyamán is többször tartottak pótházkutatásokat és tartóztattak le újabb embereket. Február 6. mégis nagyságrendileg kiemelkedett és igazi erőpróbát jelentett az állambiztonságnak.

Néhány hónap múlva, az akció értékelése során maguk a végrehajtók fogalmazták meg, hogy „túlzott” volt a februári rendőri fellépés: „A II/5. Osztály hathatósan támogatta a vizsgálati munkát. Hiányosság azonban, hogy bár jelentős számú aktív ellenséges tevékenységet kifejtő személyt derítettek fel, a lefoglalható bizonyítékok széles sorát is feltárták, még nem tudtak

eléggé a szervezkedések mélyére hatolni. Az operációk során indokolatlanul nagy számban végrehajtott házkutatások nem érték el a kívánt eredményt, emellett feleslegesen kötötték le az operatív erőket.”

LETARTÓZTATOTTAKBÓL ELÍTÉLTEK

A vizsgálati szakasz az előzetes letartóztatásokat követően, februárban kezdődött el. A nyomozás hossza a törvények szerint két hónap volt, amit a legfőbb ügyész hosszabbíthatott meg. A hosszabbításra minden letartóztatott esetében többször is szükség volt. Figyelemre méltó tény, hogy a letartóztatottak és az elítéltek között nagyjából fele-fele arányban voltak egyházi (papok, szerzetesek) és világi személyek.

Különösen fontos ez a tény, mert a hatalom következetesen „papi összeesküvés”-ként beszélt az eseményekről, és tudatosan hallgatta el, hogy számos világi férfi és nő is érintett. Sok fiatal, családalapítás előtt álló fiú (egyetemi tanulmányai mellett) foglalkozott intenzíven fiatalabb gyerekekkel, és biztosította számukra azt a vallási nevelést, amelyben neki része lehetett.

A pereket nagyságuk és összetettségük is kiemeli a Kádár-korszak többi ilyen jellegű ügye közül. A kutatás nyomán kialakított „pertépkép” alapján három szintet lehet megkülönböztetni: a főpert (Havass Géza és társai), a hozzá kapcsolódó mellékpereket (pl. Palos György és társai, Werner Alajos és társai, Rédly Elemér és társai, Bolza Marietta és társai), valamint a lazán

kapcsolódó önálló pereket (pl. Tatár Margit pere, Sigmond László és társai, Kemény Bertalan és társa). 1961–62-ben tizenhét perben nyolcvanhat főt ítéltek el. A persorozatban közel háromszáznegyven évnnyi büntetést szabott ki a bíróság, a legnagyobb büntetés tizenkét év, a legkisebb egy év volt. Az összes ítélet átlaga 3,9 év, és ez az adat valóban választóvonalat jelzett: négy évnél rövidebb büntetésre többnyire világiakat, annál hosszabbra inkább egyháziakat ítéltek. Ebből az adatból következik az a megállapítás, hogy a hierarchia tagjait és a szerzeteseket súlyosabb büntetésre ítélték, mint világi társaikat.

A börtönbüntetésre ítélték mellett meg kell emlékezni azokról, akiket a „szervezkedésért” ugyan nem állítottak bíróság elé, egzisztenciájukat és jövőjüket mégis negatívan befolyásolta részvételük a „Fekete Hollók” ügyben. Közülük ötven papot elbocsátottak szolgálati helyéről, ők hosszabb-rövidebb ideig nem gyakorolhatták papi hivatásukat, hetven világit pedig munkahelyéről, illetve az egyetemről távolítottak el. Nemcsak rövid távon, hanem évtizedek távlatában is hátrányt jelentett (tanulmányok, előléptetések), ha valakit összefüggésbe hoztak a „Fekete Hollók” ügygel.

A „Fekete Hollók” persorozatot tekinthetjük az egyház megtörésére tett utolsó nagy kísérletnek, amely gyakorlatilag el is érte a célját: a hivatásukban legtovább kitartók meghurcolását. Az 1961-es perek után az elítéltek többsége 1963-ban az általános amnesztiával kiszabadult. A kisközösségi tevékenység visszaszorulásában döntő szerepet játszott, hogy a szabadultak közül sokan voltak, akik már másodszor vagy akár harmadszor szenvedtek börtönbüntetést, így érthető ennek a generációnak a megtörtsége. Az átélt események után már csak elenyésző töredékük folytatta a hitre nevelő munkát. ♦

A SZERZŐ TUDOMÁNYOS KUTATÓ,
NEMZETI EMLÉKEZET BIZOTTSÁGÁNAK
HIVATALA (PHD)

Tudjon meg még többet a történelemről!

Olvassa
a Rubicon
minden
hónapban!

Előfizetőinknek 2 szám ajándék: **10-et fizet, 12-t kap!**

Egyenként is megvásárolható példányok

2003/3-4	Új világregd	699 Ft	☐	2011/2 különszám	Náci örökség	645 Ft	☐
2003/6	A történelem mestersége	448 Ft	☐	2011/3 különszám	Magyar középkor	645 Ft	☐
2003/9-10	Deák Ferenc, a haza bölcse	699 Ft	☐	2012/1-2	Magyarország a mérlegen	995 Ft	☐
2004/4	Bibó István, a nemzet lelkiismerete	448 Ft	☐	2012/3	Kitörés	645 Ft	☐
2004/7	Történelem az interneten	448 Ft	☐	2012/4-5	Történelmi tévhitek – Krasznahorka büszke vára	995 Ft	☐
2004/8-9	60-as évek	699 Ft	☐	2012/6	Adók és adófizetők – Hitler stílusa	645 Ft	☐
2004/10	IV. Károly	448 Ft	☐	2012/7	Újkori olimpiák – Lovagok világa	645 Ft	☐
2004/12	Az Andrássyak világa	448 Ft	☐	2012/8	Horthy István halála – Kádár arcai	645 Ft	☐
2005/8	Az NSDAP története	498 Ft	☐	2012/9-10	Klebensberg – Aktuális Horthy kép	995 Ft	☐
2006/2-3	Háború a modern korban	789 Ft	☐	2012/11	Volksbund kontra Hűségmozgalom	645 Ft	☐
2006/7	Terrorbombázások – Tortúra	545 Ft	☐	2012/12	Sztálin – Nagy perek – A „Kossuth címer”	645 Ft	☐
2006/8	Che Guevara – Keresztesek	545 Ft	☐	2012/1 különszám	Boszorkányság	645 Ft	☐
2007/1-2	Második Trianon	889 Ft	☐	2012/2 különszám	A Magyar nemesség	645 Ft	☐
2007/3	Állambiztonság – Titkosszolgálat	595 Ft	☐	2013/1	Híres merényletek – Gestapo	695 Ft	☐
2007/6-7	A magyar bor századai	889 Ft	☐	2013/2-3	Nagy Szulejmán – Pápák és a Pápválasztás	995 Ft	☐
2007/8	A 20. századi nő	595 Ft	☐	2013/4	Mozaikok az európai zsidóság történetéből	695 Ft	☐
2007/9	Személyi kultuszok	595 Ft	☐	2013/5	Horthy Istvánné – Grófok, hercegek, bárók	695 Ft	☐
2007/10	Horthy Miklós kultusza	595 Ft	☐	2013/6	Szent István nyomában – Fehérvár	695 Ft	☐
2007/1 különszám	AVO-AVH-III/III	595 Ft	☐	2013/7	Bethlen Gábor – Kis magyar lőtörténelem	695 Ft	☐
2008/1	Emigrációk	595 Ft	☐	2013/8	A mohácsi csata – II. Lajos kontra Szulejmán	695 Ft	☐
2008/2-3	Reform, modernizáció	595 Ft	☐	2013/9-10	Napoleon – A hatalom és a szélsőjobb a Horthy-korban	995 Ft	☐
2008/4	Szlovákia + Híres asszonyok	595 Ft	☐	2013/11	Hősök tere – Nemzet és emlékezet	695 Ft	☐
2008/5	A repülés úttörői + Edvard Beneš	595 Ft	☐	2013/12	A Bethlen-korszak	695 Ft	☐
2008/6	Ókori olimpiák + Katyn	595 Ft	☐	2013/1 különszám	A borgiák – Firenze és a Mediciek	695 Ft	☐
2008/7-8	Fekete krónika	895 Ft	☐	2013/2 különszám	Mi történt Mohács után?	695 Ft	☐
2008/9	Fekete-fehér Amerika	595 Ft	☐	2014/1	A székelység története	695 Ft	☐
2008/10	A doni kálvária + '68 világa	595 Ft	☐	2014/2	Zrínyiek	695 Ft	☐
2008/1 különszám	Titokzatos ókor	595 Ft	☐	2014/3	Dózsa György, 1514 – Megszállás, 1944	695 Ft	☐
2009/1-2	Magyar jobboldali hagyomány	895 Ft	☐	2014/4-5	Seuzo-kincs – Az I. világháború	995 Ft	☐
2009/3	A királyiroktól a 301-es parcelláig	595 Ft	☐	2014/6	A béke kálváriútján – Apponyi Albert gróf	695 Ft	☐
2009/4	Amiről a címerek mesélnek	595 Ft	☐	2014/7	Egy magyar mítosz – Az aranycsapat	695 Ft	☐
2009/5	Délvidéki tragédia	595 Ft	☐	2014/8	Sopron – A hűség városa	695 Ft	☐
2009/6	Út a háborúhoz	595 Ft	☐	2014/9	Isonzó – Doberdó – Caporetto	695 Ft	☐
2009/7-8	Vadászat Magyarországon	895 Ft	☐	2014/10	Az Oszmán Birodalom	695 Ft	☐
2009/9	A téli háború – Kálvin és a reformáció	595 Ft	☐	2014/11	A kiugrási kísérlet	695 Ft	☐
2009/10	Egyenruha-történet – Középkori magyar királynék	595 Ft	☐	2014/12	Magyar békétörekvések – Szent-Györgyi Albert	695 Ft	☐
2009/11	Középkor	595 Ft	☐	2014/1 különszám	Európa	695 Ft	☐
2010/1	A csendőrség története 1881-1945	645 Ft	☐	2015/1	A nagy háború, 1914-1918	695 Ft	☐
2010/2	Szabadkőművesek	645 Ft	☐	2015/2	Islám radikalizmus – Vitriolos karikatúrák	695 Ft	☐
2010/3	Szélsőjobboldali radikalizmusok	645 Ft	☐	2015/3	Haditengerészet	695 Ft	☐
2010/6	Kitelepítések – Ki volt Biszku Béla?	645 Ft	☐	2015/4	1945, egy végzetes év – Hóman Bálint	695 Ft	☐
2010/7	A szex és erotika kultúrtörténete	645 Ft	☐	2015/5-6	Örmény genocídium 1915 – Német kapituláció 1945	995 Ft	☐
2010/8	Sikertörténetek a 19. században	645 Ft	☐	2015/7	Petőfi élete és halála	695 Ft	☐
2010/9	1956-os sorsútek – Kulákok	645 Ft	☐	2015/8	Női szerepek a történelemben	695 Ft	☐
2010/10	Hitler és Sztálin tábornokai – Károlyi Mihály	645 Ft	☐	2015/9	A Nádasdyak – Málenkij Robot	695 Ft	☐
2010/1 különszám	Trianon és a revízió	645 Ft	☐	2015/10	Koncepciók perek	695 Ft	☐
2010/2 különszám	Ormos 80	595 Ft	☐	2015/11	Gróf Tisza István	695 Ft	☐
2011/1	A Szent Korona visontagságai	645 Ft	☐	2015/12	Koronás fők	695 Ft	☐
2011/2	Vörös terror, fehér terror	645 Ft	☐	2016/1	Migráció	695 Ft	☐
2011/3-4	A 19. század – Bethlenek	995 Ft	☐	2016/2	Széll Kálmán	695 Ft	☐
2011/5	Weimar arcai – Megszállások	645 Ft	☐	2016/3	A Mein Kapf és a Hitler mítosz	695 Ft	☐
2011/6	A Hitler-Sztálin paktum	645 Ft	☐	2016/4	Mátyás király	695 Ft	☐
2011/7	Háborús bűnösök	645 Ft	☐	2016/5-6	Teleki Pál – Báthori István – GULAG	995 Ft	☐
2011/8	Királykérdés Magyarországon	645 Ft	☐	2016/7	Honfoglalók	695 Ft	☐
2011/9-10	Bethlen István	995 Ft	☐	2016/8	Verdun, 1916	695 Ft	☐
2011/11	Az avarok	645 Ft	☐	2016/9	Széchenyi István – a legnagyobb magyar	695 Ft	☐
2011/12	Gulag	645 Ft	☐	2016/10-11	1956-2016 – Végzetes sorsok	995 Ft	☐
2011/1 különszám	Dicsőséges dinasztia: Árpád-ház	645 Ft	☐	2016/12	Amerikai elnökök – 1789-2016	695 Ft	☐
				2017/1-2	Koronázások Magyarországon 1526-1916	995 Ft	☐
				2017/3	A GULAG szomorú világa – Olofsson Placid atya	695 Ft	☐

EGYÉVES ELŐFIZETÉS DÍJ | 2017/5-től 1 év (12 szám) 6950 Ft

Megrendelem

a Rubicon következő egy évben megjelenő számait

A régi számokat tartalmazó egységcsomagok közül kedvezményes áron megrendelem:

2007-es évfolyam (12 szám)*	- 4500 Ft	☐
2008-as évfolyam (11 szám)	- 4500 Ft	☐
2009-as évfolyam (11 szám)	- 4800 Ft	☐
2010-es évfolyam (12 szám)	- 5000 Ft	☐
2011-es évfolyam (15 szám)	- 6000 Ft	☐
2012-es évfolyam (14 szám)	- 6000 Ft	☐
2013-es évfolyam (14 szám)	- 6000 Ft	☐
2014-es évfolyam (13 szám)	- 6000 Ft	☐
2015-ös évfolyam (12 szám)	- 6000 Ft	☐
2016-os évfolyam (12 szám)	- 6500 Ft	☐

Új előfizetőinknek postaköltséget nem számítunk fel. Előfizetés nélkül a régi évfolyamokat 500 Ft egyszeri postaköltséggel postázzuk. A fent feltüntetett folyóiratszámaink egyenként is megrendelhetők.

NÉV

INTÉZMÉNY
(KOZULETI MEGRENDELÉS ESETÉN)

CÍM / TELEPÜLÉS:

UTCA:

HÁZSZÁM / EMELET, AJTÓ:

TELEFONSZÁM:

E-MAIL:

OLVASHATÓ ALÁÍRÁS

Adja le megrendelését e-mailben: rubicon@t-online.hu | Rendelhet interneten: www.rubicon.hu
Vagy postai úton: Rubicon szerkesztősége (1161 Budapest, Sándor utca 60.). A megrendeléseket fénymásolva vagy kézirással is elfogadjuk.

RUBICON-KÖNYVEK

JOHN LUKACS ELŐSZAVÁBÓL:

Természetes, hogy a nemzetek történelmét általában saját fiaik írják meg. Vannak azonban olyan példák is, amikor egy idegen rokonszenvező, érdeklődő tekintete olyan tisztánlátással hatol be események, bonyolult hajlamok és érzelmek vadonába, hogy többet sikerül elérnie, mint steril „tárgyilagosságot”. Ilyenkor a távlat érdekes módon színezní képes az események megszokott értékelését is.

Ez érvényes Sir Bryan Cartledge *Megmaradni – A magyar történelem egy angol szemével* című könyvére is, amely már címében elárulja a szerző legfontosabb felismerését: a magyar nemzet karakterének egyik legjellemzőbb vonása, hogy minden katasztrófa ellenére újra és újra sikerül megmaradnia, majd felemelkednie.

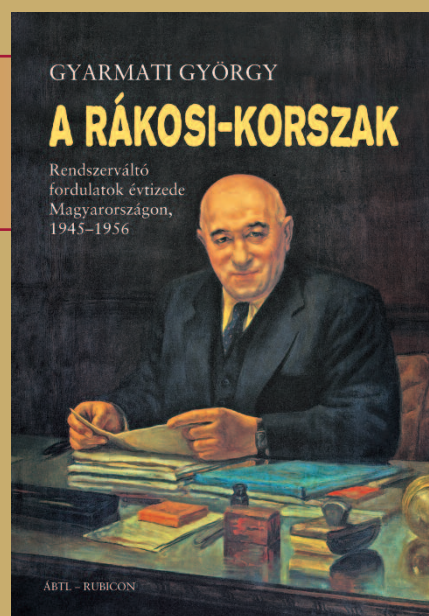
Megállapításai olyannyira eredetiek és helytállóak, hogy talán nem túlzás azt állítani: a külföldiek által írt összes magyar történelmkönyv közül valószínűleg Cartledge műve eddig a legkiválóbb.

Könyvesbolti ára: 3980 Ft
Szerkesztőségi ára: 3480 Ft
Postai küldeményként: 3480 Ft
(+900 Ft utánvét díj)

Könyvesbolti ára: 4990 Ft
Szerkesztőségi ára: 3290 Ft
Postai küldeményként: 3290 Ft
(+900 Ft utánvét díj)

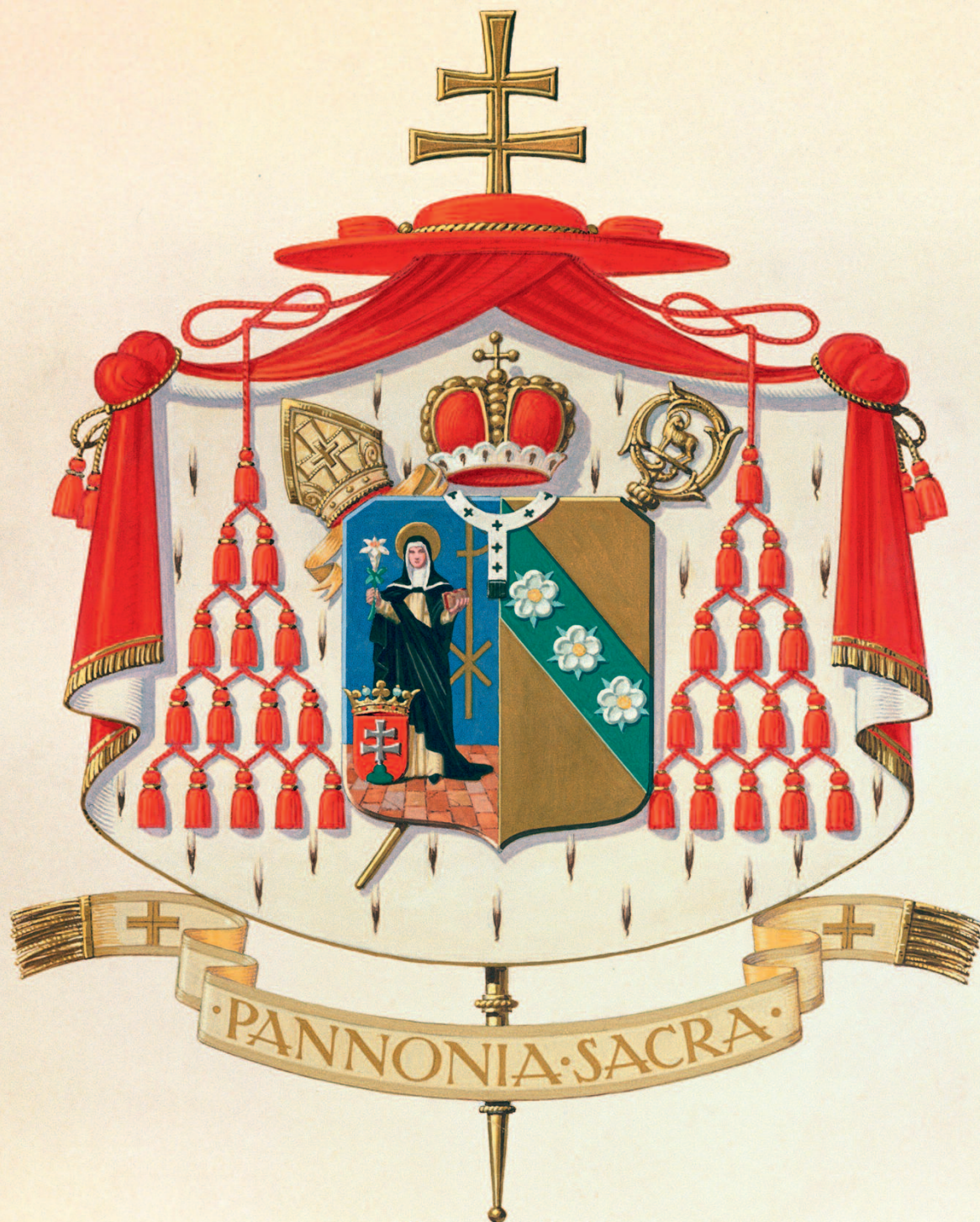
Könyvesbolti ára: 4990 Ft
Szerkesztőségi ára: 3290 Ft
Postai küldeményként: 3290 Ft
(+900 Ft utánvét díj)

Rendelje meg vagy vásárolja meg a könyveket kedvezményesen a szerkesztőségben!

RUBICON SZERKESZTŐSÉGE

1161 Budapest, Sándor u. 60. • Telefon: 402-1848 • rubicon@t-online.hu • www.rubicon.hu/konyvek

• FŐMAGASSÁGÚ •

• DR. MINDSZENTY JÓZSEF •

• ESZTERGOMI ÉRSEK •

• MAGYARORSZÁG BIBOROS HERCEGPRIMÁSÁNAK •

• CIMERE •

Rendelje meg honlapunkon!

www.rubicon.hu

